

MINEL-SCHRÉDER

UPOTREBA SENZORA U OSVETLJENJU

ZORAN MILENKOVIC

ANDREJ ĐURETIĆ

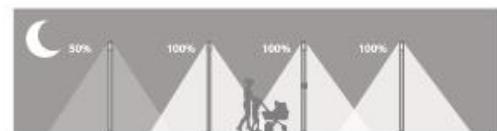
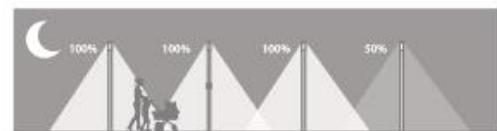
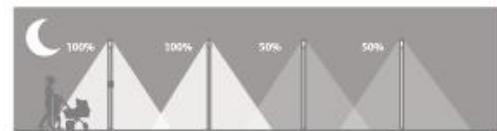
DAN SVETLOSNE TEHNIKE - BEOGRAD 11.5.2015.

OSVETLJENJE PRILAGOĐENO REALNIM POTREBAMA

- Kada se javni prostori ne koriste, osvetljenje punom snagom je nepotrebno trošenje energije i novca
- Cilj:
  - obezbediti osvetljenje prema potrebama
  - maksimalni nivo svetlosti samo kada i gde je potreban
- Instrumenti:
  - sistemi za dimovanje
  - senzori za detekciju pokreta, brzine i smera kretanja

⇒ efikasno osvetljenje uz interaktivno dimovanje

ŠTA ŽELIMO DA DETEKTUJEMO?

- pešake
- bicikliste
- vozila
- saobraćajne uslove
  - gužvu, frekvenciju vozila
  - brzinu vozila
- ...

ŠTA JE BITNO PRILIKOM IZBORA OPREME

- pouzdanost
- otpornost
- cena
- veličina koja odgovara veličini svetiljke
- održavanje
- ...

TIPOVI SENZORA I PRIMENA

- senzori pokreta - **pasivni infracrveni senzori (PIR = Passive Infra Red)**
  - prostori sa malo noćne aktivnosti - promenljiv broj pešaka i gustina saobraćaja
  - trgovи, parkinzi, stambene četvrti ...
- senzori brzine i smera kretanja - **radar (emiter-prijemnik elektromagnetsnih talasa)**
  - saobraćajnice

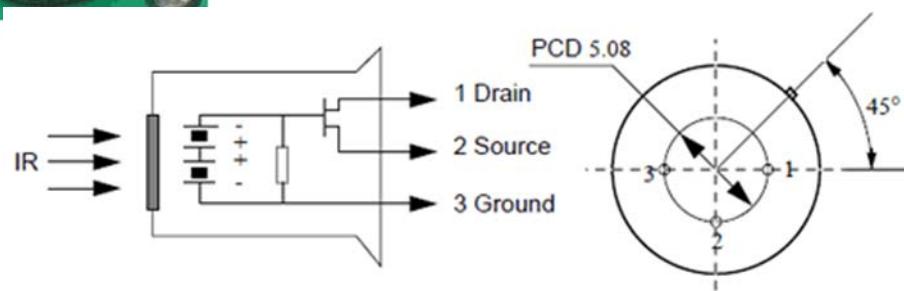
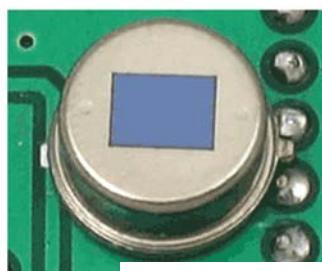
PASIVNI INFRACRVENI SENZORI (PIR)

PRINCIP RADA

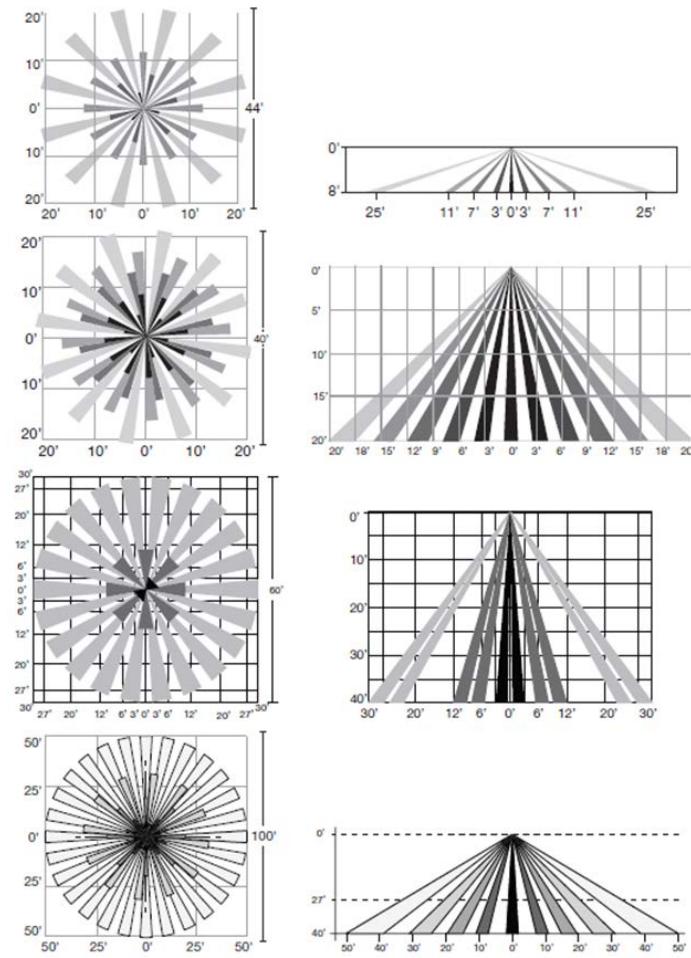
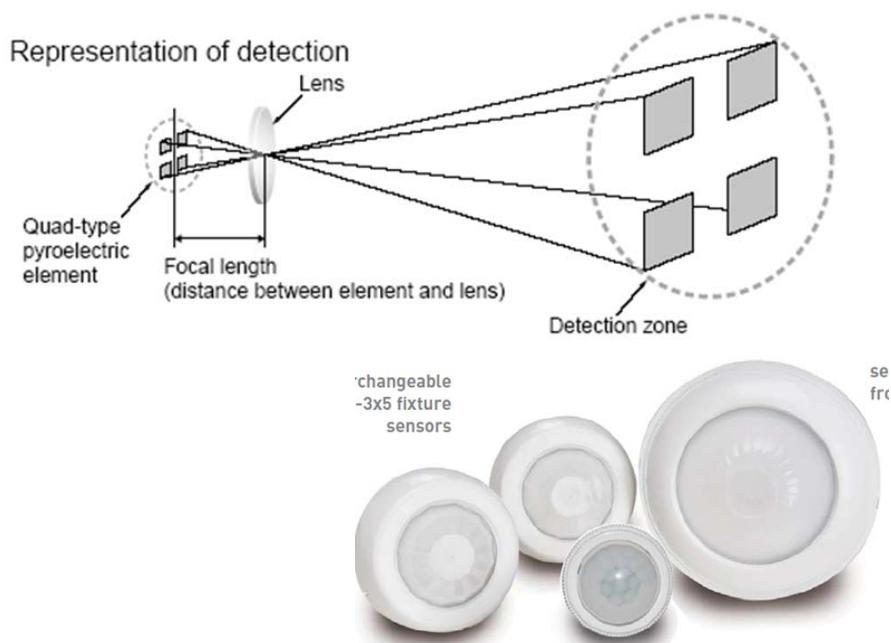
PIR senzori spadaju u toplotne detektore

- detektuju toplotno zračenje
- piro-električni efekat – pojava električnog napona usled toplotnog zračenja (piro-električni detektori menjaju količinu nanelektrisanja na površini elektrode u funkciji promene temperature)

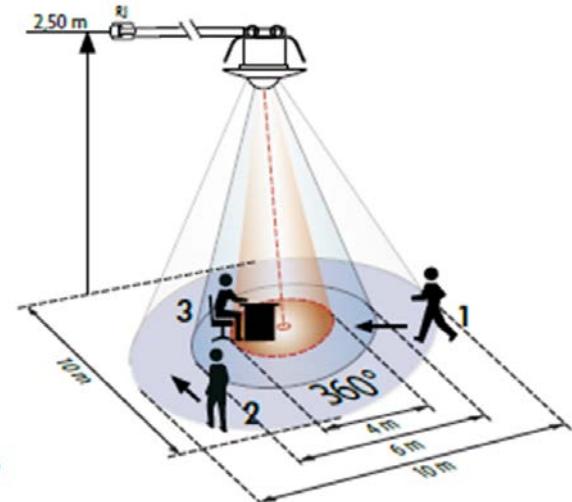
KONSTRUKCIJA

- sočiva primaju toplotno zračenje i fokusiraju ga na PIR element
- različita sočiva za različite prostore (odnos visine i površine koju pokriva)

PRIMENA

- najpogodniji su za vertikalnu montažu – registruju transverzalnu kretnju
- za pešake, bicikliste i spori saobraćaj

PREDNOSTI

- dobro definisana zona detekcije
- jednostavno podešavanje
- male dimenzije – uklapanje u svetiljku
- cena (u odnosu na površinu koja se pokriva)

MANE

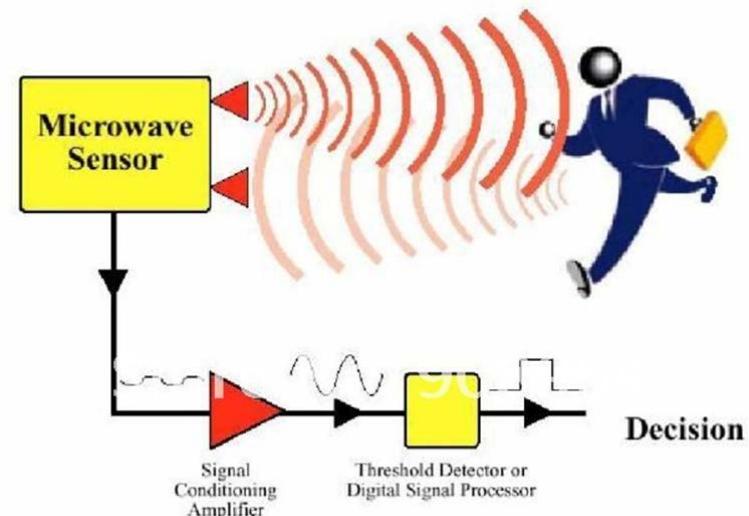
- samo informacija o prisustvu (ON/OFF)
- osetljivost na spoljašnju temperaturu
- osetljivost na udar

RADAR

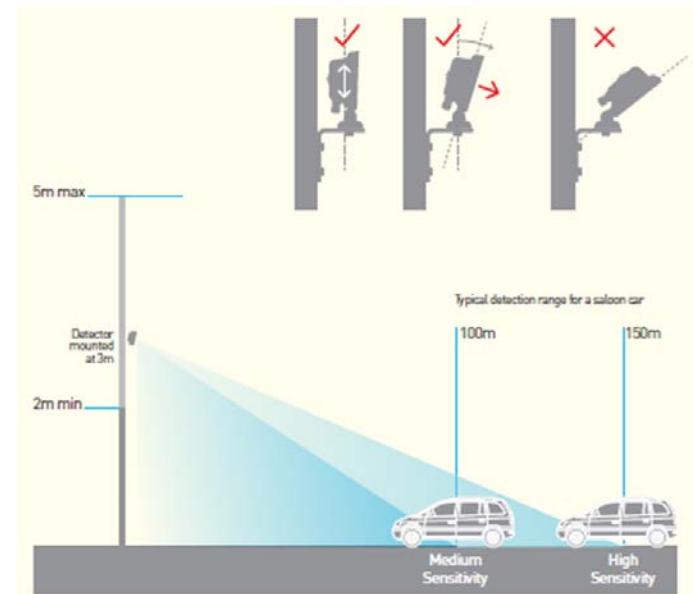
PRINCIP RADA

- Doplerov efekat
  - emisija i prijem odbijenog talasa
- informacija o pravcu i brzini kretanja

PRIMENA

- za detekciju pešaka i vozila
- horizontalna montaža (moguć blag nagib)
  - veći nagib utiče na detekciju brzine
- velika zona detekcije

PREDNOSTI

- klasifikacija korisnika na osnovu brzine
- snimanje pravca kretanja
- robusnost (IP/IK)

MANE

- definisana zona detekcije
- ne može se integrisati u svetiljku
- cena

PIR I RADAR – KRITERIJUMI ZA IZBOR

	PIR	RADAR
prostor detekcije	kružni 10m. 5m visine ispod senzora	12m x 4m 100m x 10m usmereno
pravac detekcije	poprečni	<i>Usmeren – uzima u obzir približavanje objekta</i>
detektuje	kretanje	kretanje, brzinu, pravac
brzina	tipično za male brzine ali može do 70 km/h	kratak domet/mala brzina dug domet/velika brzina
lakoća upotrebe	jednostavno za montažu i upotrebu ali ograničenih mogućnosti	potrebno fino podešavanje, ali fleksibilno
stabilnost	uticaj T° i prašine	konstantne performanse
cena	niska	visoka

UPRAVLJANJE

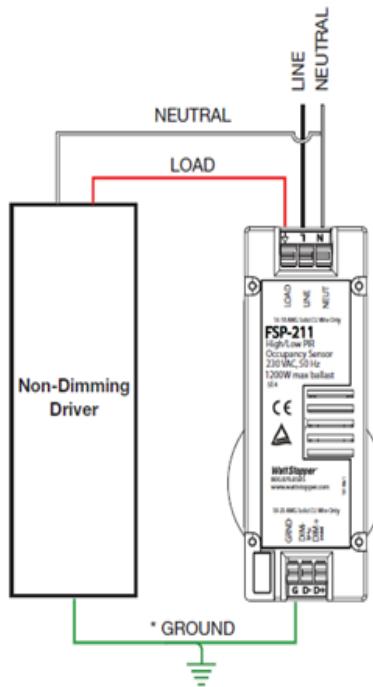
SCHRÉDER KORISTI 4 TIPOA ZA UPRAVLJANJE

1. STANDARDNI SENZORI - omogućuju samo uklj./isklj. svetiljki sa kojima su povezani (koriste se standardni nedimabilni drajveri/balasti)
2. SENZORI SA KONTROLNIM IZLAZOM – omogućuju dimovanje svetiljki (neophodan dimabilan drajver/balast sa kontrolnim ulazom, kontrola direktno ili preko relea)
3. PROGRAMABILNI SENZORI SA KONTROLNIM IZLAZOM – omogućuju autonoman (nezavisan) rad svetiljke (neophodan dimabilan drajver/balast sa kontrolnim ulazom)
4. AUTONOMNI SISTEMI – svetiljke su opremljene kontrolerima čiji rad je sinhronizovan sa mrežom senzora (ANDI sistem - neophodan programabilan drajver/balast sa kontrolnim ulazom)

- Senzor (detektor pokreta) je postavljen na stub ili integriran u svetiljku

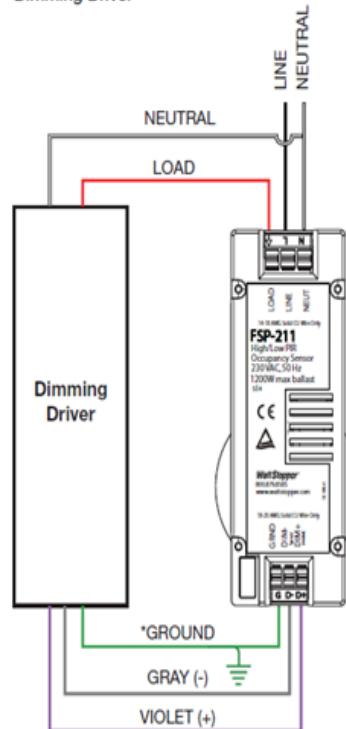
TIP 1

Non-Dimming Driver

TIP 2

Dimming Driver

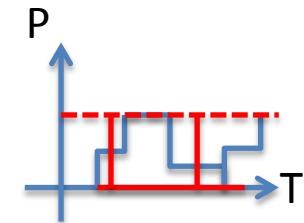

Note: The FSP-211 must be properly grounded.

TIP 3

- Usled reakcije senzora zadati scenario dimovanja se privremeno prekida

- Scenario dimovanja je kreiran u programabilnom drajveru, može se naknadno promeniti ukoliko se javi potreba
- Nakon završetka vremena delovanja senzora, svetiljka nastavlja da radi prema definisanom scenariju dimovanja

PRIMER: AUTONOMNO UPRAVLJANJE („STAND-ALONE“)

BENZINSKA PUMPA

KONFIGURACIJA

- ugradna svetiljka Percepto
  - osim za benzinske pumpe može se koristiti i za garaže, podzemne prolaze , železničke, autobuske stanice i sl.
- LED svetlosni izvor
- integriran sistem za dimovanje i PIR senzor pokreta

obezbeđuju

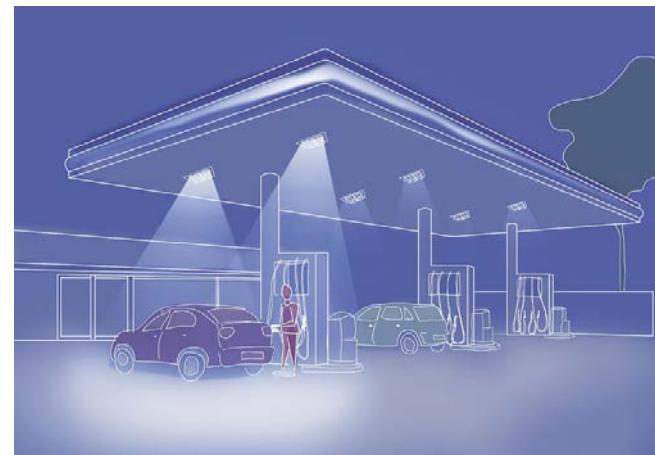
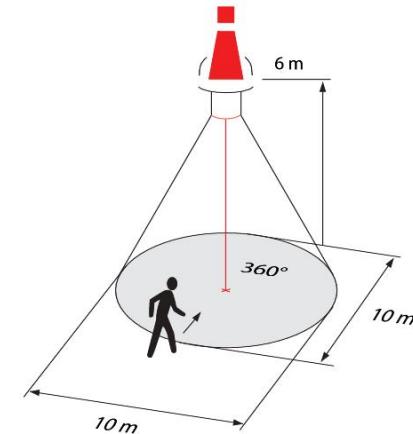
- ⇒ nivo osvetljenja u skladu sa potrebama
- ⇒ ušteda energije i do 80% u odnosu na tradicionalne izvore

PRINCIP RADA

- sistem za dimovanje omogućava da osvetljenje bude na definisanom minimumu kada se prostor ne koristi
- zahvaljujući senzoru nivo osvetljenja se automatski povećava kada se detektuje nečije prisustvo
- pošto senzor prestane da detektuje prisustvo i pokrete, daje impuls uređaju da vrati osvetljenje na definisan minimalni nivo

PERCEPTO

PROGRAMIRANJE SCENARIJA

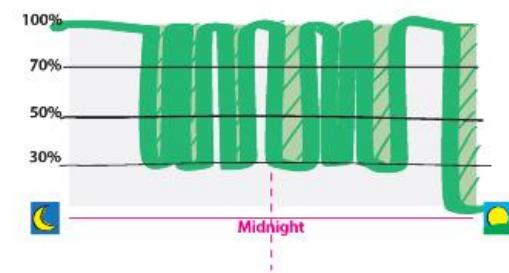
- svaka svetiljka se može posebno programirati sa ciljem postizanja najboljeg scenarija
- scenario dimovanja i detekcije prisustva se programira u fabrici ...
- ... ali može biti jednostavno promenjen u svakom trenutku na terenu pomoću daljinskog upravljača – bez otvaranja svetiljke
- u okviru scenarija definišu se nivoi osvetljenosti i njihov raspored, kao i vreme trajanja režima koji inicira senzor

PRIMERI SCENARIJA

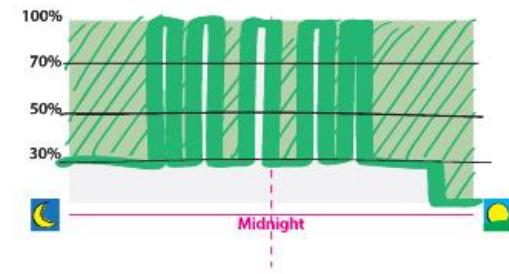
KOMFORNI SCENARIO

- astro-časovnik reguliše osnovni režim rada - pun rezim u vreme veće frekvencije, 30 % u kasnim noćnim satima
- u režimu 30 %, po detekciji prisustva senzor inicira podizanje nivoa na 100%, pa vraćanje na 30 % po prestanku aktivnosti

SCENARIO MAKSIMALNE UŠTEDE

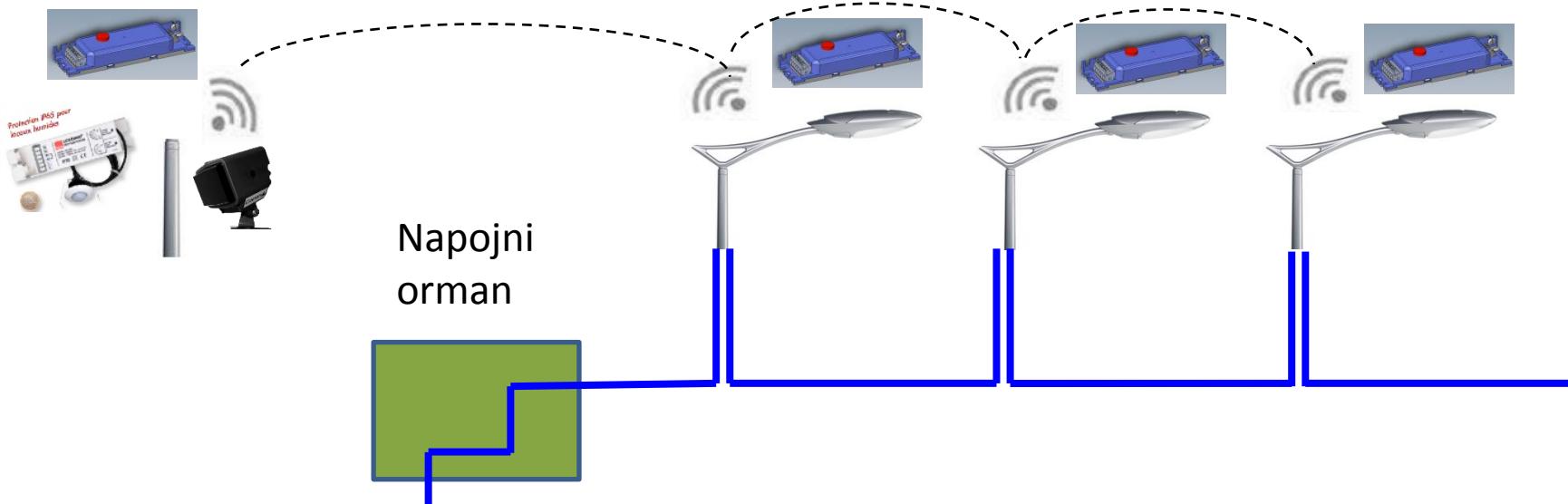
- instalacija stalno radi u režimu 30 %
- po detekciji prisustva senzor inicira podizanje nivoa na 100%, pa vraćanje na 30 % po prestanku aktivnosti

TIP 4 - „OWLET ANDI“ AUTONOMNI SISTEM

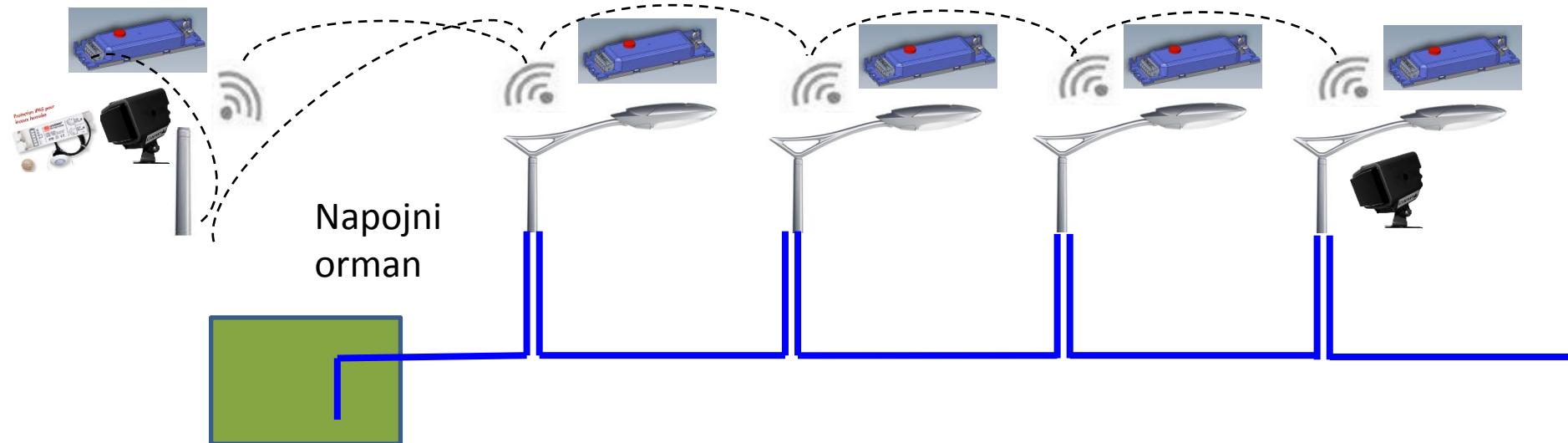
- 1 senzor kontroliše kompletnu instalaciju

- Senzor može biti softverski povezan sa bilo kojim kontrolerom
- Ulaz za senzor na svakom ANDI kontroleru
- Grupna komanda je inicirana od strane ANDI kontrolera
- Scenario dimovanja obezbeđuje ANDI kontroler
- Sistem se naknadno može (bežično) rekonfigurisati

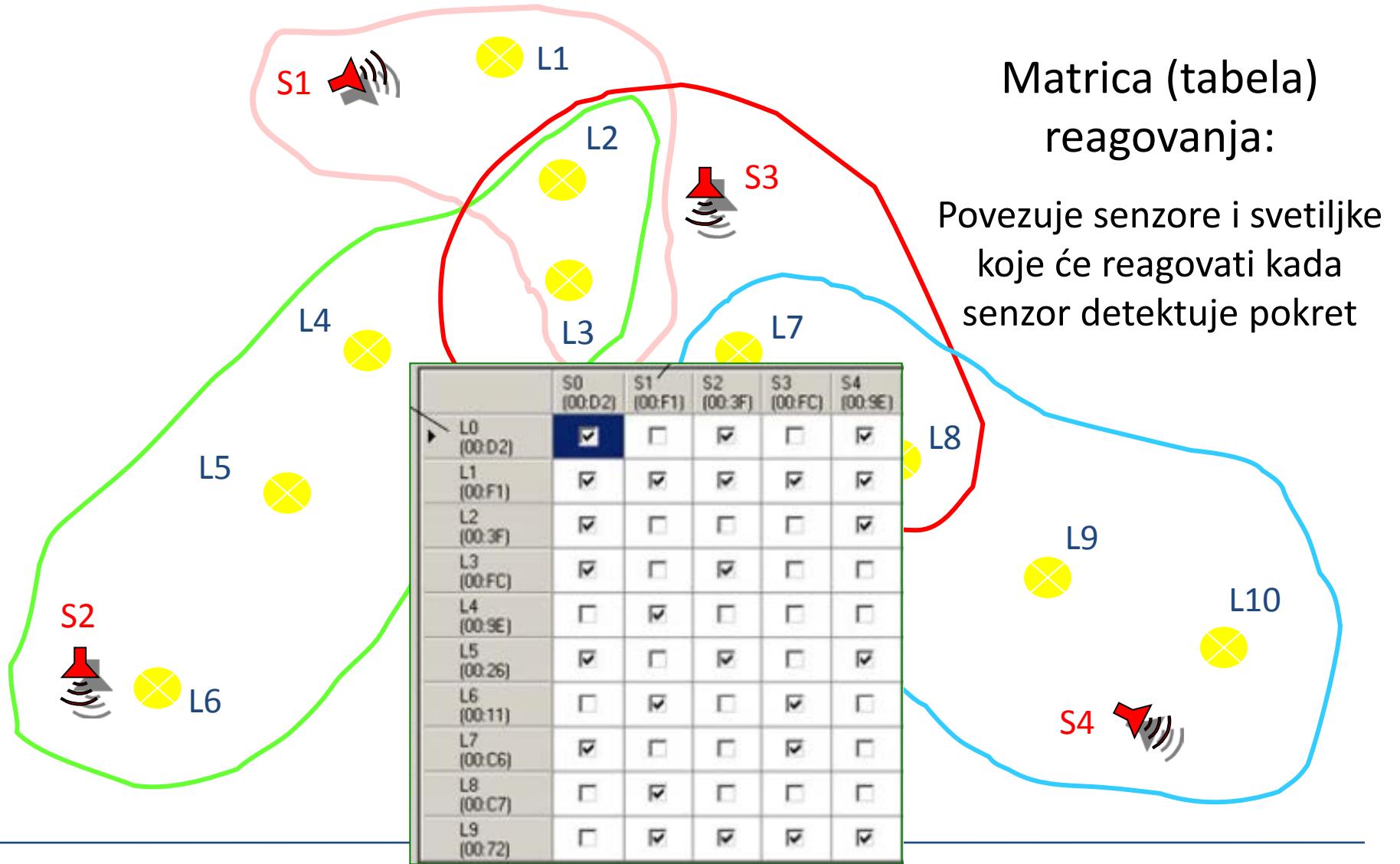

OWLET ANDI AUTONOMNI SISTEM

- mreža senzora kontroliše kompletну instalaciju
- Kreiranje matrice (lista senzora i pripadajućih kontrolera (može se definisati da jedan kontroler (ili grupa kontrolera) reaguje kada bilo koji od senzora (ili grupa senzora) detektuje pokret)
- Svaka pojedinačna svetiljka (sa integrisanim kontrolerom) može se konfigurisati pojedinačno ili kao deo grupe
- Svi kontrolери međusobno bežično komuniciraju

OWLET ANDI AUTONOMNI SISTEM

HVALA NA PAŽNJI

